

Umetnost je istinska onda kada se stavlja u službu lepote i kada joj pristupa kao prostoru istraživanja, otkrića, slavljenja i pesme. Ta dimenzija lepote već postoji u prirodi, ali je osobenost umetnosti u tome da joj prilazi na originalan i kreativan način, preobražavajući je. Umetnost nije prosto prikazivanje stvarnosti, već njena transfiguracija, pri čemu predlog *tra*, od latinskog *trans*, označava kretanje, prelaz, dinamičnost. Ali kakvo kretanje, kakav prelaz? Onaj koji opažena stvarnost izaziva u duši umetnika, navodeći ga da oseti i vidi ono što obična svest ne oseća i ne vidi, tako da se stvarnost ne samo prikazuje, već se upravo preobražava. Upravo zato figure koje iz tog procesa nastaju imaju moć da pokrenu posmatrača, kao da ga uzdižu.

Proces uzdizanja odvija se najpre u unutrašnjem svetu umetnika, kroz doživljenu emociju. Zatim se, zahvaljujući tehničkom talentu bez kojeg nema umetnosti, prenosi na delo, bilo da je reč o platnu, mermeru, notnom zapisu ili stranici. Predmet ili iskustvo koje stoji na početku tog procesa biva na kraju preobraženo subjektivnošću umetnika i deluje na posmatrača, budeći u njemu divljenje i čuđenje. On uzvikne: „Kako je lepo!“ i zapita se: „Zašto?“ Umetničko delo je, dakle, stvarnost prirodnog i ljudskog sveta kojoj se pridružuje životna emocija umetnika.

Životna emocija iz koje izvire slikarstvo Damjana Đakova jeste iskustvo tajne. Tajanstvenost stvarnog sveta jeste skriveni izvor njegove umetnosti. Ona se vidi, oseća i doživljava.

Damjan ima sasvim poseban način sagledavanja sveta, njegova vizija je duboko duhovna. Ta duhovnost nije nimalo konfesionalna, ali je zato duboko univerzalna (upotreba sadašnjeg vremena je namerna, jer njegovo delo govori nama danas, živo je ovde i sada). Njegovo slikarstvo pulsira spasonosnom misijom, želi da bude snažan i blag poziv da se vratimo sebi, da ne dopustimo da nas progutaju lažnost sveta i njegove moći. To je put bodisatve, rekao bi zen-budizam, put onih posebnih bića koja, iako mogu da dosegnu nirvanu i sopstveno spasenje, od toga odustaju i ostaju u svetu samsare kako bi doprinela spasenju drugih.

Bog koga je on upoznao jeste božanstvo mira, sjedinjeno, rekao bih stopljeno, sa prirodom, naročito sa ljudskom prirodom. U njegovim delima oseća se duboka ljubav prema životu i svetu, ali još snažnije ljubav prema čovečanstvu.

Damjan duboko posmatra ljudsku prirodu i interiorizuje je. Prikazuje ljude kao krilata bića i kao anđele, jer smo, po njegovom shvatanju, pozvani da to budemo – glasnici tajne.

Vito Mankuzo